

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

2009-11-12
BILAGA 24

UTVECKLINGSPLAN FÖR UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN 2008 – 2010

Syfte

2008 formulerades en treårig plan för stadens utvecklingsarbete. Syftet med planen är att utifrån prioriterade områden skapa ett centralt utvecklingsstöd. Målet är att förbättra lärares och skolledares kompetens och därigenom undervisningen i syfte att öka elevers måloppfyllelse.

Under 2010 kommer insatserna i högre omfattning riktas till de skolor där behovet av utvecklingsstöd bedöms vara störst. Behovet av insatser ska identifieras i dialog mellan ansvarig chef och skolledning utifrån en kvalificerad analys. Alla insatser som startas ska ha en tydlig planering, både för genomförande och för uppföljning. Skolor som har en hög andel elever som inte når målen kommer att prioriteras.

Målet är att skapa en mer integrerad helhet i utvecklingsarbetets olika delar för att insatser i högre utsträckning ska leda till förbättrade resultat. I detta arbete ingår också att stödja skolorna i deras förmåga att följa sina egna processer.

De kommande förändringarna inom skolans område ska hanteras inom utvecklingsarbetets olika delar.

Skola 2011

Riksdagen har fattat beslut om en samlad läroplan för respektive obligatorisk skolform med nya kursplaner och kunskapskrav för godtagbara kunskaper för grundskolan, obligatoriska särskolan, specialskolan och sameskolan. Även beslut om en ny sexgradig betygsskala har tagits. Beslut om en ny skollag kommer att tas under 2010. Förvaltningen kommer med anledning av detta att organisera olika typer av aktiviteter för att skapa en god implementeringsprocess.

GY2011

Riksdagen har fattat beslut om en ny gymnasieskola (GY2011) i enlighet med proposition 2008/09:199; "Högre krav och kvalitet i den nya gymnasieskolan". Den nya gymnasieskolan ska införas fr.o.m. läsåret 2011/12. Syftet med reformen är att de ungdomar som går på yrkesprogram ska bli bättre förberedda för yrkeslivet och de ungdomar som går på högskoleförberedande program ska bli bättre förberedda för högskolestudier. De viktigaste förändringarna är lika villkor för kommunal och fristående gymnasieskola, skärpta behörighetskrav till gymnasieskolan, ny programstruktur, nya ämnen, skolverket beslutar om avvikelser samt att yrkesexamen och högskoleförberedande examen införs. I samband med reformen införs även en ny sexgradig betygsskala.

Implementeringen av GY 2011 kommer att vara en strategisk övergripande fråga för gymnasieavdelningen och gymnasieskolorna under 2010 och 2011.

Utgångspunkter

Uppföljnings- och utvärderingsdokument

- Skolverkets inspektion 2006/2007
- Skolformsvisa kvalitetsredovisningarna 2007
- Stockholms stads kvalitetsredovisning 2008
- Vad påverkar resultaten i svensk grundskola, Skolverket 2009

Uppdrags- och planeringsdokument

- Kommunfullmäktiges budget 2008, 2009, och 2010
- Utbildningsnämndens verksamhetsplan 2010

Förutsättningar för förbättrings- och utvecklingsarbete

I McKinseyrapporten om framgångsrika skolsystem framgår att kvaliteten i ett utbildningssystem är beroende av kvaliteten på dess lärare. Kvaliteten i ett utbildningssystem kan inte överträffa kvaliteten på dess lärare, det enda sättet att förbättra resultaten är att förbättra undervisningen.

Skolforskning visar att utvecklingsarbete, för att bli lyckosamt, behöver präglas av långsiktighet. Det måste också ställas i relation till övergripande mål och visioner för skolverksamheten. Arbetet behöver fokusera på undervisnings- och lärandeprocesser i skolan och vidga yrkeskompetensen hos pedagoger, skolledare samt annan personal i pedagogisk verksamhet.

”Att granska och förbättra kvalitet, en översikt över aktuell forskning och dokumenterad erfarenhet” utgiven av Myndigheten för skolutveckling, visar på faktorer för framgångsrikt förbättringsarbete:

Fokusering på mål och resultat

- Det finns prioriterade mål för vad man vill uppnå
- Det finns gemensamma visioner som styr inriktningen på arbetet
- Tillgång till skolad personal
- Diskussion och reflektion om relationen mellan mål, medel och resultat förekommer kontinuerligt
- Ökad måluppfyllelse inom prioriterade områden förekommer

Delaktighet och inflytande

- Hög grad av öppenhet föreligger
- Man är kollektivt överens om hur förändringsarbetet ska bedrivas
- Det finns engagemang för arbetet med resultatförbättring

- Det finns stöd och struktur för hur enskilda personers och grupper idéer och initiativ tas tillvara i utvecklingsarbetet

Långsiktighet och uthållighet

- Det finns pådrivande krafter
- Det finns accepterade strukturer för hur kvalitetsarbetet ska ske över tid
- Utvecklingsarbetet är integrerat och spritt i verksamheten
- Dokumentation och analys av hur arbetet framskrider med de prioriterade målen genomförs kontinuerligt.

Arbete med mål och kvalitet

Målet med utvecklingsinsatserna/utvecklingsarbetet är att förbättra lärares och skolledares kompetens och därigenom undervisningen i syfte att öka måloppfyllelsen och elevernas resultat. Effekterna på sikt bör även innebära att skolan som helhet med dess medarbetare utvecklar en kunskap och beredskap för att möta och genomföra kommande behov av utveckling och förändring.

Genomförande av utvecklingsinsatser kan förutom kompetensutveckling och annat stöd även innebära förändring i system/rutiner, ansvars- och arbetsfördelning o dyl. Där så är lämpligt deltar de olika skolformernas personal tillsammans i insatser/projekt för erfarenhetsutbyte och kunskap om varandras verksamheter.

Det är viktigt att på olika nivåer från början planera hur och vad man beskriver och bedömer/mäter i utvecklingsarbetet - under och efter genomförda insatser - för att kunna se vad som uppnås för att få kvalitet på uppföljning och analys.

På skolnivå är rektor ansvarig för uppföljning och utvärdering av verksamheten, kompetensutveckling, skolutveckling och det systematiska kvalitetsarbetet. Skolans kvalitetsredovisning är naturligt det dokument som ska innehålla koppling mellan uppsatta mål och genomförande för att nå målen och resultat.

När det gäller de utvecklingsprojekt/insatser och utvecklingsstöd där central förvaltning ansvarar för genomförandet sker uppföljning och utvärdering av effekten även i de skolformsvisa kvalitetsredovisningarna. På så vis blir den utvärderingen ett komplement till skolornas bilder och kan tillsammans med analysen i skolornas kvalitetsredovisning bilda en helhet.

Utvecklingsstöd och insatser

Central förvaltning ansvarar för utvecklingsstöd inom de områden där det finns behov av förvaltningsgemensamma insatser. Ansvar för förbättringsarbete/utvecklingsarbete åvilar respektive chef och är en del i det "helhetsansvar" som varje chefsnivå har. Rektor ansvarar för skolnivån, avdelningschef för respektive skolform och förvaltningschef för alla verksamheter.

Avdelningarna har i uppdrag att bedriva ett förbättringsarbete/utvecklingsarbete som syftar till högre kvalitet, bättre resultat och en bättre resursanvändning inom sina respektive områden. Detta förbättringsarbete/utvecklingsarbete, som leds av avdelningscheferna, tar sin utgångspunkt i enheternas och avdelningarnas kvalitetsarbete och organiseras i dialog med skolornas ledningar. Insatserna kan vara både generella – dvs. riktas mot alla enheter – och riktade mot de enheter som inte visar tillräckliga resultat. Avdelningarna skapar en förbättringsorganisation/utvecklingsorganisation med en tydlig ansvarig och med tidsbegränsade utvecklings(läraryrke)funktioner – alternativt köper motsvarande tjänster – vars uppgift är att stödja och stimulera enheterna i att organisera förbättringsarbete/utvecklingsarbete och att förbättra kvalitet/resultat. Förvaltningsledningen leder det övergripande förbättringsarbete/utvecklingsarbete och samordnar det som leds på avdelningarna.

Avdelningarna har också i uppdrag att samverka kring FoU-programmet och det strategiska utvecklingsstödet samt stöd i lokalt kvalitetsarbete.

Utvecklingsområdena finansieras med centrala medel samt genom statliga och andra externa satsningar. De av kommunfullmäktige avsatta medlen för 2010 minskar i jämförelse med tidigare år.

Utvecklingsområdena är:

- läs-, skriv- och språkutveckling
- matematik
- naturvetenskap och teknik
- omdömen, betyg och bedömning
- elever i behov av särskilt stöd
- entreprenörskap och entreprenöriellt lärande
- övergång grund- gymnasieskola/ SYV, 10:e skolår och IV-alternativ
- lärlingsutbildning
- yrkesutbildning, vux
- pedagogisk grundutbildning i förskola
- trygghet och studiero
- kultur
- IKT som pedagogiskt verktyg/Praktisk IT- och Mediekompetens – PIM
- stöd till lärare i skolan

- forskning och utveckling/FoU-program
- karriärvägar för lärare
- lokalt kvalitets- och förbättringsarbete
- Chefsutveckling
- Vision Järva och Söderortsvisionen
- hållbar jämställdhet
- internationalisering
- samordnat arbete med lärarresurser/arbetstid/arbetsorganisation

Utvecklingsinsatser

Följande utvecklingsinsatser fortsätter alternativt påbörjas 2010.

I utvecklingsprojekten ingår både kompetensutveckling och olika former av utvecklingsstöd. Varje utvecklingsinsats har en egen projektplan.

Målet är att under året skapa en mer integrerad helhet i utvecklingsarbetets olika delar för att insatser i högre utsträckning ska leda till förbättrade resultat. En gemensam strategi för ett långsiktigt och hållbart FoU-arbete ska utarbetas i syfte att utveckla ett mer vetenskapligt förhållningssätt på alla nivåer.

Pedagog Stockholm – den gemensamma pedagogiska mötesplatsen på webben – kommer att utgöra en central funktion i att kommunicera och ge en samlad bild av de olika utvecklingsinsatserna.

Läs-, skriv- och språkutveckling

De språkinsatser som genomförts i grundskolan inom den statliga satsningen, och som bedömts som framgångsrika, ska fortsätta även under 2010. En generell förstärkning kommer att ske då det gäller delprojektet "Att skriva sig till läsning".

Dessutom kommer en omfattande utvärdering av språkprojektet att ske inom "Läsa-, skriva-, räknasatsningen". Denna utvärdering kommer att ske med stöd från Stockholms universitet och beräknas vara klar i slutet av 2010.

Insatser avseende stöd till lässvaga elever fortsätter inom gymnasieskolan innefattar seminarier och workshops för bibliotekarier, specialpedagoger/speciallärare och lärare tillsammans, upprustning av biblioteket (talböcker, daisyspelare, röstscanner, läsprogram på datorn etc.) och utbildning i att hantera hjälpmedlen. Insatserna riktas till några gymnasieskolor.

Nätverket på webben för gymnasiebibliotekarier fortsätter. Där informeras bl.a. om ny teknik, bra böcker för lässvaga och information om kulturaktiviteter.

En studie inom vuxenutbildningen har genomförts avseende språkets roll i matematiken. Syftet var att kartlägga om samband finns mellan svaga resultat

inom matematiken och betydande brister i språket. Tänkvärda resultat har framkommit varför en fördjupande studie hos studerandegruppen vore önskvärd att genomföra under 2010. Omfattningen bör vara densamma som under 2009.

Arbetet med att öka kunskapen om språkutvecklingens betydelse för måluppfyllelse för flerspråkiga elever i alla åldrar sker i samverkan med Språkforskningsinstitutet.

Insatser för ett språkutvecklande arbetssätt fortsätter, med stöd av Språkforskningsinstitutet, på gymnasieenheterna Stockholms Hotell och restaurangskola, Brännkyrka, IB skolan syd och Enskede Gård.

Matematik

Påbörjade utvecklingsinsatser under paraplyprojektet "Utvecklingsinsatser inom matematik" slutförs. Nya insatser riktar sig i första hand till skolor där utveckling av matematikämnet är särskilt angeläget. Förvaltningen avser att sprida kunskap om olika diagnostiska verktyg i ämnet. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för att följa elevers kunskapsutveckling

Utvecklingsinsatser på gymnasiet fokuseras på förankring av de nya matematikkurserna i GY2011.

Under året kommer en utvärdering och analys av elevers resultat i matematik att genomföras.

Naturvetenskap och teknik

Utgångspunkten för insatserna är att stimulera ett mer varierat och ämnesfördjupat arbetssätt att öka elevernas intresse för naturvetenskap och teknik. Insatser i form av kompetensutveckling, riktat stöd till skolor och samverkan med externa aktörer. De påbörjade utvecklingsinsatserna som bedöms som framgångsrika kommer att fortsätta. Nya insatser prioriteras till skolorna där behovet av att utveckla ämnesområdena är som störst.

Fortsatt satsning på samarbete med, aktörer utanför skolan t ex NTA, Vetenskapens Hus och Nordväxtintressenterna (Snilleblixtar, Finn Upp).

Utvecklingsinsatser på gymnasiet fokuseras på förankring av de nya ämnesplanerna/kurserna i naturvetenskap och teknik i GY2011

Omdömen, bedömning och betyg

De fortsatta satsningarna inom området kommer att tona in i de förordningsförändringar som ligger under SKOLA 2011 (Gr) och GY2011 (Gy och Vux). I samband med implementering av nya kursplaner kommer det att finnas en kraftfull koppling mellan målen i de nationella dokumenten, undervisningens innehåll och bedömning.

Det påbörjade arbetet med att skapa stöd för de obligatoriska skriftliga omdömena kommer att fortsätta. En satsning för att kompetensutveckla fler pedagoger kring "Lokal pedagogisk planering" kommer att genomföras.

Kompetensutveckling erbjuds även i hur man kan använda plattformarna Skolwebben och Fronter för dokumentationsarbetet kring skriftlig information/omdömen, resultat, prov och kunskapsutveckling och hur man sen använder detta i utvecklingssamtal/individuella utvecklingsplaner.

Pedagogerna inom särskolan ska få kompetensutveckling i de olika verktygen i Stockholm Skolwebb för att förbättra de administrativa rutinerna och för att stödja elevernas kunskapsutveckling. Tanken är att öka särskoleelevernas inkludering genom att samma plattform används av båda skolformerna grundskola och särskola.

Inom vuxenutbildningen organiseras och initieras nätverk med tema "betyg och bedömning" genom träffar mellan privata utbildningsanordnare där samarbete i bedömningsfrågor som betygskonferenser och liknande sker. Även riktad ämnesutbildning förekommer på liknande sätt. Exempel på detta är lärare i svenska som andraspråk från olika utbildningsanordnare som kompetensutvecklas genom riktade utbildningar med experter från Skolverket, olika universitet, nationella provkonstruktörer m.m. Liknande upplägg finns för vård- och omsorgslärare och planeras även inom matematiken. Insatserna är av stor betydelse i samband med införandet av GY2011.

Elever i behov av särskilt stöd

Riktlinjer för att klargöra och höja medvetandet om elevers rätt till stöd har tagits fram med syftet att förbättra skol- och inlärningssituationen samt tryggheten för eleverna, visa på stödformer, läromedel och hjälpmedel.

Syftet med insatsen är att skapa tydlighet för skolledare och övrig personal om gällande lagstiftning, förordningar, nämndbeslut etc. för att trygga elevers rättssäkerhet och svara mot de delar i Skolverkets inspektionsrapport som visar på brister när det gäller åtgärdsprogram och beslutsfattande.

Förvaltningen avser att under 2010 stödja skolorna i att kvalitativt utveckla åtgärdsprogrammen så att de fungerar som stöd för planering, genomförande och uppföljning av planerade insatser.

Entreprenörskap/Entreprenöriellt lärande

Under året kommer möjligheterna för enskilda skolor att delta i olika kompetensutvecklingsinsatser inom området att stärkas ytterligare. Det utvecklingsarbete som påbörjats under 2009 utvärderas och sprids till andra skolor. Webbfilmer, tips och olika verktyg för pedagoger kommer att läggas ut på

intranät/skolwebb. Mentorskap och samverkan med näringslivet för elever, i årskurs 8 och 9, vidgas till att omfatta fler skolor och fler företag. Nätverksträffar för skolor, elever och arbetsliv kommer även fortsättningsvis att anordnas i samverkan med näringslivet.

Övergång grund- gymnasieskola/SYV, 10:e skolår och IV-alternativ

Övergång grundskola/gymnasium

För att underlätta elevernas val till gymnasieskolan, utifrån intresse och behov, kommer insatser för en kvalitetshöjning av studie- och yrkesvägledningen att genomföras. Ett arbete med att utveckla de bilagor som ska följa ansökan till gymnasiet har påbörjats. Syftet är att underlätta intagning och placering och ge gymnasieskolan bättre förutsättningar att möta eleverna utifrån deras behov.

10:e skolåret

Försöksverksamheten med ett 10:e skolår, som startade hösten 2009 och som nu har ett trettiotal elever, fortsätter också och utökas eventuellt med en till två grupper. Ett 10:e skolår är ett alternativ till gymnasieskolans preparandutbildning och erbjuder elever som bedöms ha möjlighet att bli behöriga till ett nationellt program efter ett extra skolår.

Fler alternativ inom individuella programmet, IV, och gymnasiesärskolan

Gymnasieslussen utvecklar tillsammans med verksamma IV-enheter kontinuerligt utbudet genom att bilda nya grupper och anpassa volymen efter de sökandes behov.

Debut, ett IV-alternativ inom gymnasieskolan, ska vidareutvecklas

Lärningsutbildning

Stadens gymnasieskolor ansöker hos Skolverket om att erbjuda 180 lärlingsplatser inför läsåret 2010/11 inom programmen barn och fritid, bygg, handel och administration, el, fordon, hantverk samt hotell- och restaurang. För stadens ungdomar finns det i länet ca 600 lärlingsplatser att söka till, inom nästan alla yrkesinriktade program.

Yrkesutbildning för vuxna

Effekter av vuxenutbildningen

En gemensam studie angående effekterna av vuxenutbildningen har genomförts under 2009 i samverkan med Göteborg och Malmö. Studien har visat på vad som händer individen efter studier på vuxenutbildningen. Intressanta resultat har framkommit varför förvaltningen avser att fokusera på studerande som av olika anledningar avbryter sina studier i förtid.

Snabbare studietakt

Inom ramen för yrkesvux genomförs extra satsning på studievägledning och uppföljning för studerande vid vuxenutbildningens yrkeskurser/paket som antas

till studier utifrån ”svag ställning på arbetsmarknaden”. Erfarenhet och olika undersökningar visar på studievägledarens betydelse för ökad måluppfyllelse. I projektet samarbetar studievägledarna i staden och hos anordnarna kring den enskildes förutsättningar att studera snabbare än bruklig i syfte att påskynda studierna för studerande inom yrkesprogrammen. Vidare skall viss validering bli möjlig i samverkan mellan staden och anordnarna

Pedagogisk grundutbildning i förskolan

Syftet är att höja den förskolepedagogiska kompetensen och att sätta in kompetensinsatserna i ett helhetssammanhang samt att medverka till att karriärvägar utvecklas för barnskötare och förskollärare.

Insatser riktas till barnskötare i form av olika grundutbildningar. För förskollärare i form av riktade utbildningar.

Inom ramen för den statliga satsningen Förskolelyftet finns också möjlighet till kompetensutveckling.

Trygghet och studiero

Förvaltningen har under 2009 påbörjat ett arbete för att stärka det förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling i stadens skolor. En kompetensutvecklingssatsning genomförs under 2010 i samarbete med Skolverket för att stärka skolornas arbete med likabehandling.

Förvaltningen ska ta fram en översikt av metoder och åtgärder som visat sig verkningsfulla för att skapa trygghet och studiero. Syftet med detta är att stödja skolorna i värdegrundsarbetet och säkerställa att kunskap, om insatser med dokumenterat positiva effekter mot exempelvis mobbning, når ut till skolorna.

För att ge möjlighet till uppföljning av elevers frånvaro ska samtliga skolor registrera elevernas frånvaro digitalt. Redovisningen av elevernas frånvaro ska ske i Fronter och Stockholm Skolwebb och redovisas i skolornas kvalitetsredovisning. Ogiltig frånvaro ska även redovisas på kommunnivå. En särskild handledning för redovisning av frånvaron finns för Stockholm Skolwebb och ska tas fram även för Fronter. Förvaltningen erbjuder skolorna stöd i detta arbete.

Förvaltningen har ansökt om medel från Skolverket till ett samarbetsprojekt mellan skola och polis, ett arbete med att förebygga dödligt våld.

Kultur

Arbetet med kulturfrågorna utgår från stadens nya kulturplan ”Kultur i ögonhöjd” från 2009. Kultur och estetik ska ingå i skolans kunskaps- och demokratiuppdrag och ska användas för att stödja elevernas kunskapsutveckling. Kulturplanen ska göras känd i stadens skolor genom information och inspirationsaktiviteter.

Utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen fortsätter att samverka kring Kulan, ett treårigt projekt som startade 2009. Syftet är att underlätta kontakter och samarbete mellan skolan och kulturlivet där även förskolans perspektiv ska ingå. Varje elev ska få ta del av kulturlivet, såväl egenproducerad som professionellt genomförda föreställningar i form av dans, teater och musik. Kulturnämnden följer upp antal besök av elever i grund- och gymnasieskolan vid professionella kulturarrangemang.

Bidrag ska sökas från regeringens satsning Skapande skola för att stärka arbetet med kultur i årskurs 4-9.

Stockholmskällan kommer inom ramen för beviljade e-tjänstmedel att utveckla webbplatsen i syfte bland annat att förbättra inmatning, sökfunktion och databas. Lektionsbanken som är ett stöd för elever och lärare i skolarbetet kommer att vidareutvecklas. Dialog med Kungliga Biblioteket som ny samarbetspartner pågår.

Skolbibliotek

Förvaltningen driver ett aktivt arbete för att utveckla samarbetet mellan skolor och bibliotek. Samarbetet bygger på måldokumentet "Mål för samverkan mellan Stockholms förskolor, skolor och Stockholms stadsbibliotek – ett komplement till Bibliotek i rörelse – En strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2006-2010". Syftet är att utveckla skolbibliotekens roll i arbetet med att nå en högre grad av måluppfyllelse genom att stärka elevernas läslust och språkutveckling.

Ett starkt intresse finns inom vuxenutbildningen att utveckla samarbetet med stadsbiblioteket. Syftet är en konkret samverkan med utbildningsanordnarna i deras arbete med att stödja vuxenstuderande i deras studier och kulturella utveckling.

Mediateket har i uppdrag att genom sitt nätverk för gymnasiebibliotekarier informera om och inspirera till kulturaktiviteter.

Praktisk IT- och mediekompetens (PIM)

Som ett strategiskt utvecklingsområde under perioden 2009-2011 ska varje skola ha påbörjat ett IKT-utvecklingsarbete som inkluderar god tillgång till bra utrustning och utbildning av personal inom skolan och skolbarnsomsorgen. Alla elever ska få sin undervisning i en modern skola som möter framtiden.

Därför fortsätter nu grundskoleavdelningen den stora kompetensutvecklingsinsats för personal och skolledning - PIM, som startade 2009. Inriktningen på cirka 45 skolor per år fortsätter även 2010.

Även gymnasieskolan fortsätter sin PIM-satsning under 2010.

Stöd till lärare i skolutvecklingsarbetet

Inspirationsplatser

Arbete med inspirationsplatser i Stockholms skolor fortsätter 2010. Syftet är att stödja skolorna genom att uppmärksamma lärares utvecklingsarbete, ge möjlighet till direkt dialog mellan lärare samt ge möjlighet till en pedagogisk dokumentation av lärares erfarenheter och reflektioner. 48 inspirationsplatser öppnar för besök i januari 2010. Nya ansökningar från skolor som vill starta en inspirationsplats tas emot under våren 2010.

Att besöka en inspirationsplats är att på en och samma gång göra både ett studiebesök och samtidigt delta i ett kvalificerat samtal med kollegor kring den fråga eller det tema som inspirationsplatsen lyfter fram. Tanken är besökarna ska få ta del av kollegernas erfarenheter och omvänt – att samtalen med besökarna ger tillfälle till reflektion för de lärare som är värd för inspirationsplatsen.

Pedagog Stockholm

Under 2010 fortsätter arbetet med Pedagog Stockholm, en pedagogisk mötesplats på webben för alla lärare som undervisar elever i Stockholms stad. Syftet med en mötesplats på webben är att den ska stärka skolornas arbete med en skola i världsklass genom att de olika systemen som finns för pedagoger ska bli mer lätta att nå, det blir enklare/lättare att hitta pedagogiskt relaterad information och genom att lyfta fram och synliggöra pedagogernas yrkesprofession i den dagliga verksamheten. Under året ska en strategi och ett förslag för det redaktionella arbetet och den tekniska försörjningen ha utarbetats.

Webbplatsen kommer tex att innehålla: en kunskapsbank med sökbar material, information om utvecklingsstöd som erbjuds från central förvaltning, ett kalendarium, samlad information om de webbresurser som staden erbjuder lärare, inbjudan till inspirationsplatser, aktuellt forskningsmaterial.

FoU-program

Utbildningsförvaltningens skolutvecklingsarbete utgår i allt större utsträckning från forskningsbaserad kunskap och lärares forskarkompetenser. Vad gäller forskningsbaserad kunskap består detta av två delar. För det första att i utvecklingsarbetet tillvarata relevant kunskap och utgå från denna kunskap i bl a det ämnesdidaktiska utvecklingsarbetet av undervisningen. För det andra att utifrån lärares undervisningserfarenheter identifiera frågor som kräver fördjupade kunskaper och utveckla former för hur lärare och forskning kan mötas för att gemensamt fördjupa lärarprofessionens kunskaper i för skolan centrala frågor. Att stärka samverkan mellan lärosäten, i första hand Stockholms universitet, och Stockholms skolor är en viktig del i detta arbete

Vad gäller lärares forskarkompetens erbjuds lärare delta i studier som syftar till licentiats- och magisterexamen inom utbildningsvetenskap med inriktning mot

ämnesdidaktik. Motsvarande satsning för skolledare görs med inriktning mot mastersexamen.

Att i ett ledningsperspektiv lyfta fram hur skolutvecklingsarbete, och olika former av stöd för skolutvecklingsarbete, kan stärkas med hjälp av fördjupad forskningsanknytning och ett än bättre nyttjade av lärares särskilda forskarkompetens är av avgörande betydelse för i vilken mån forskningsanknytningen kommer att påverka undervisningens kvalitet.

Karriärvägar för lärare

Lärare ska ges möjlighet till karriärtjänster utöver de möjligheter som idag ges vad gäller skolledningsuppdrag. Att synliggöra lärare med särskilda kompetenser och utifrån skolans utvecklingsbehov tillvarata dessa kompetenser är av central betydelse i stärkandet av skolutvecklingsarbetet och i stödet för detta arbete.

Förvaltningen kommer att besluta om gemensamma riktlinjer för lärarlektorat och utvecklingslärare. Lektorat och utvecklingslärartjänster kommer att finnas på skolor och på central förvaltning.

Förvaltningen kommer vidare att inleda ett utvecklingsarbete kring lärarportfolio som syftar till att synliggöra lärares kompetenser. En del i arbetet kommer att vara att se över möjligheter till ett meriteringssystem där kompetenser och förmågor för en kvalificerad lärare definieras. Vidare kommer lärare ges möjlighet att delta i skolutvecklingsprogram för lärare som syftar till att ge lärare goda kunskaper om skolans styrsystem, skolledning och förutsättningar för långsiktigt framgångsrikt skolutvecklingsarbete.

Lokalt kvalitetsarbete

Syfte med satsningen är att höja kompetensen och kunskaperna i hur enheter kan utveckla den egna verksamheten genom att bedriva lokalt kvalitetsarbete, utvärdera och analysera detta och upprätta kvalitetsredovisningar. Ett annat viktigt syfte är att få begreppen analys, kvalitetskriterier, åtagande etc. att definieras lika inom de pedagogiska verksamheterna. Arbetet länkas samman med stadens styr- och uppföljningssystem, kvalitetsutmärkelsen och kvalitetssystemet för stadens pedagogiska verksamheter. Projektet startade 2009 och avslutas våren 2010. Under våren kommer de som önskat delta i utbildningen att ha genomgått den. Detta gäller även ett 50-tal fristående förskoleverksamheter. Planer finns också att erbjuda fristående skolor någon form av utbildning under våren 2010 om intresse finns.

Chefsprogram

Utbildningsförvaltningens chefsprogram är ett stöd i uppdraget att leda och utveckla de olika verksamheterna samt att förbättra resultaten. Programmet syftar till att stärka cheferna genom att utveckla kunskap och förståelse för omvärlds- och framtidsfrågor och genom egen utveckling som individ, ledare och chef.

Programmet omfattar chefs- och ledarstrategi, chefsförsörjning, utveckling/utbildning, uppföljning av och stöd/support till chefer. Forskningsinsatser för chefer, - forskningscirkclar, seminarier i samarbete med forskningsinstitut samt forskningsbaserade utvärderingar.

En särskild satsning på uppföljning av grundskolans biträdande rektorsers ledarskap har inletts och kommer att fortsätta under 2010. Det ordinarie uppföljningsarbetet av förvaltningens chefer och rektorer fortsätter i oförminskad takt.

Inom ramen för utbildningsförvaltningens Chefs- och Ledarakademi sker utbildning, kompetensutveckling, nätverkskontakter med arbetslivet och forskning både nationellt och internationellt.

Vision Järva 2030, Järvalyftet

Järvalyftet är en långsiktig satsning, med både små och stora aktiviteter, som ska ge bestående resultat inom de fyra målområden som är beskrivna i Vision Järva 2030. Ett målområde är stärkt utbildning med bra språkundervisning så att ingen elev ska behöva lämna sin hemort för att gå i en bra skola. Visionens mål är att skolorna på Järva ger varje elev en individuell utveckling med stöd i studierna i skolan och efter skoldagen. Skolorna samarbetar med föreningslivet för att bidra till en rikare fritid för varje elev. Skolorna framgångsrika arbetssätt och de specialiseringar som skett, sker och kan utvecklas ska vara förebilder för alla stadens skolor. Skolornas unika förutsättningar som närhet till Kistas alla IKT-företag, Lunda industriområde, en naturskola, ett naturvetenskapligt centrum gör att elever stimuleras för de naturvetenskapliga ämnena och uppmuntras till ett entreprenöriellt förhållningssätt och lärande.

Program för utvecklingen i Söderort

I ett utvecklingsarbete för skolorna i Söderort bör arbetet begränsas till i huvudsak stadsdelarna Skarpnäck, Farsta, Vantör och Skärholmen samt zonen runt Enskededalen och Solberga i Älvsjö. Utifrån skolornas måluppfyllelse i dessa områden måste strategiska åtgärder utvecklas och säkras.

En utarbetad strategi som har sin utgångspunkt i områdenas unika förutsättningar och spridning av skolors framgångsfaktorer, leder med all sannolikhet till en ökad måluppfyllelse för skolornas elever och därmed en ökad tilltro för verksamheten. Erfarenheterna i utvecklingsarbetet både på Järva och i södra ytterstaden ska tas tillvara i ett fortsatt utvecklingsarbete för fler delar av ytterstaden.

Hållbar jämställdhet

Utbildningsförvaltningen genomför projektet "En jämställdhetsintegrerad skola i världsklass" (medel från KSL) för att utifrån ett jämställdhetsperspektiv utveckla verksamheten i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för Jämställdhets- och Mångfaldsarbete.

Utbildning i jämställdhetsintegrering och genusvetenskap inom förvaltningen på samtliga nivåer har påbörjats 2009 och fortsätter 2010. Inom projektet genomförs arbete med att ta fram pedagogiska metoder som är användbara i jämställdhetsarbetet. Dessa metoder testas och utvärderas och blir en del av de utvalda pilotskolornas systematiska genusarbete.

Skolor som deltar i arbetet med Vision Järva och Vision för Söderort kommer att kopplas till projektet, då särskilt fokus kommer att riktas mot så kallade hederskulturer

Internationalisering

Globaliseringens utmaningar innebär att det ställs allt högre krav på internationella erfarenheter och perspektiv, social och kulturell kompetens, språkkunskaper och förståelse för andra synsätt. Utbildningsförvaltningen fortsätter därför sitt aktiva stöd till skolor som vill öka sitt internationella engagemang i enlighet med den internationella strategi som tagits fram.

Utbildningsförvaltningens samarbeten med länder och städer i världen fortsätter: Boston, Kina/ Indien, Ross Institute i New York, Leeds/Helsingfors (här fortsätter samarbetet delvis med EU-pengar) samt de nordiska huvudstäderna - 2010 är Stockholm är värd för det årliga huvudstadsmötet. De nya kontakterna i Canada ska inriktas på fortsatt erfarenhetsutbyte med Ottawa-Carlton samt ett planerat forskningsprojekt med OISE, Toronto.

I maj 2010 hålls Stockholm Summit, en internationell skolchefskonferens med talare och deltagare från hela världen som vill fördjupa sig i globala utmaningar för skolan. Flera av de inbjudna föreläsarna kommer att erbjuda särskilda seminarier även för skolledare.

Förberedelser pågår även för ett nordiskt matematiksamarbete i konferensform mellan forskare, lärarutbildare och lärare.

Utbildningsförvaltningen fortsätter sitt engagemang i Eurocities och ett samarbete kring utveckling av evidensbaserat kvalitetsarbete har inletts. En ansökan om EU-bidrag har inlämnats av ett konsortium bestående av sju europeiska städer och fem universitet.

En utredning om hur staden kan stimulera fler internationella elevutbyten i gymnasiet ska genomföras.

Samordnat arbete med lärarresurser/arbetstid/arbetsorganisation

Lärarna är den enskilt viktigaste faktorn för elevers lärande. Det är därför angeläget att lärarnas kompetens i högre utsträckning nyttjas för arbete med elever. Skolledningarna behöver i större utsträckning diskutera med lärarna om hur arbetstiden ska användas för att förbättra elevernas resultat.

En partssammansatt grupp har under 2009 formulerat en gemensam definition av lärares uppdrag. Målet är att öka lärares tid med elev för att uppnå ett ökat lärande.

Nya organisationsformer, krav på förbättrade resultat och konkurrensen mellan olika skolor kräver nya arbetssätt samtidigt som rektor måste få möjlighet till att förfoga över lärarnas arbetstid i högre utsträckning än vad som sker idag. Förvaltningen ska stödja försök där skolor prövar nya former av arbetsorganisation. Cirka 20 skolor har visat intresse för att särskilt arbeta med att pröva nya modeller för lärares arbetsorganisation och arbetstid.

På några gymnasieskolor prövas redan nya arbetsorganisations- och arbetstidsmodeller. Erfarenheterna från deras arbete ska spridas och diskussion ska föras på och mellan skolorna
